

Zimmermanni Ursula ammõtnigõlõ pühendet räpp

Kae lk 2

Kirvõs ja kevväi Rõugõ sepä pildi pääl

Kae lk 3

Miä saa tomatist, ku tä pappkarpi unõhta

Kae lk 4

Käü 13. Adamsoni nimeline murdõluulõ- võigõlus

Mulgi kultuuri instituut om vällä kuulutanu Adamsoni Hendriku murdõluulõvõigõlusõ, kohe saa luulõtuisi saata kooni 1. süküskuuni. Oodõtas luulõvalikut vähembält viiest luulõtusõst, miä omma kirotdõdu autori lemmikmurdõn. Eräle peetäs rehkendüst täüskasunuidõ ja koolilatsi siän.

Ligemb teedüs internetin lehe mulgimaa.ee pääl.

UL

Oodõtas Hurda avvohindu kandidaatõ

23. mahlakuus uut Jakob Hurda nimeline Põlva rahvaharidusõ selts kandidaatõ timahavatsõlõ Hurda rahvuskultuuri avvohinnalõ. Avvohindu andas vällä kats, üts noist Põlva maakunnan ummi tegemiisiga silmä paistnulõ inemisele.

Ligemb teedüs telefoni 5190 4396 päält.

Nutiga noorõ robotiku

RAHMANI JAN

24. urbõkuu om kül puulpäiv, a koolivabast pääväst huulmada tulõ Rõugõ kooli spordisaal rahvast täüs. Käü kolmas Võromaa robotikapäiv, kohe om kokko tulnu päält saa kooli- ja latsiaialatsõ, kinkal om huvi robotidõ ehitämise vasta. Latsi om Võro maakunnast, a võistkundõ om ka muialt Vanalt Võromaalt: Põlvast ja Lüllemäelt.

Robotika tähendäski robotidõ ehitämist ja näide tüülepandmist. Kooli- ja latsiaialatsõ ehitäse täämbädsel aol robotiid spets-legoklotsõst. Vällänägemise poolõst omma latsi roboti auto vai määndsegi muu tsõõrõga monstrumi. Edesi vidävä säändsit robotiid väiku elektirimootori, mille pand etteant programmi perrä ja anduridõ abiga tüüle väiku arvuti –aju.

Võromaa robotikapääväl om sääne kõrd, et kõik roboti ehitedäs ja programmeeritäs paiga pääl. Nii omma kõik osalidsõ võrdsõ. Uma varrampa valmis ehitedü robotiga olõ-i tan midägi tetä. Päiv om täüs robotidõ ehitämist ja võistluisi. Noid peetäs kolmõ sorti. Väikumba latsõ saava

RAHMANI JANI PILDİ

Sumo-robotidõ võigõlus. Võit massin, miä töösõ tsõõri seest vällä toukas.

lihtsambä robotikomplektiga tetä Eesti luudusõ teemaga võistlust, põhikoolijao latsõ ehitäse sumo-robotiid ja pandva nuu töönõtõist tsõõri seest vällä toukama. Viil saa mängi Eestimaa-teemalist robotimängu, kon tulõ massinaga sõita ümbre Eesti kaardi, mäest üles rühki ja üts kablakakminõ maaha pitä.

Robotikapäävä kõrraldaja MTÜ Nuti-Võlur üts iistvidjäjä Grossmanni Triinu kõnõlõs, et seo päävä man om kõgõ tähtsamb, et saa ütenkuun oppi.

«Kohtuniku avitasõ opilaisi, opilasõ avitasõ ütstõist, niimuudu opitas ütenkuun tegemist ja andas töönõtõsõlõ tukõ, ku mõni vällämärkmist nõudva probleem ette tulõ,» seletäs tä.

Triinu vidä mitmõn Võromaa koolin robotikatsõõri ja tiid, et robotikahuviliidsi om koolilatsi siän hulga. Jõudsalõ kasus huvi ka latsiaidun. Nii omgi seokõrd robotikapäävä võistlõjst katõssa võistkunda latsiaidust. Nutikus om nuuri siän moodun.

Võromaa robotikidõ üts juhendaja Grossmanni Triinu.

Pildimiis Kalve Toomas näütäs pilte kultuuri hoitjist

RAHMANI JAN

Fotokunstnik Kalve Toomas käve minevä suvõ kõvas-tõ ümbre ja võtsõ üles pilte hindä meelest tähtsist kultuuritegeläisist. Suurõmb jago ülesvõetuist piltest om täämbädses valmis ja kõrraligu esitettü raami sisse saanu. 6. mahlakuu pääväl tege kunstnik Võrol Vana-Võromaa kultuurikuan valla näütuse «Kalvetaarium», kon 30 kultuurihoitja pilti nätä saa.

Kunagi aastit tagasi pidi ma umilõ sõprulõ Kalve Toomast tutvustama. Kõnõli näile, et taa om miis, kiä tege pilte vanaaolidsõ kaamõraga: lätt ülesvõtmisõ jaos musta rõiva ala ja tege magneesiumiga välku, et pilt valgustõdus saanu. Kalve, kiä tuud juttu kõrvalt kullõl, oll tük aigu vakka ja lõpus ütël hindäle umatsõ tasaligu helüga: «Magneesiumi ma ei tarvita.» Om tuu magneesiumiga kuis

MIKITA VALDURI PILT

Kalve Toomas uma vanaaolidsõ kaamõraga.

om, a vanaaolidsõ kaamõra jutt pidi kül paika. Seogi näütuse pildi omma tettü plaatkaamõraga, määndsit tarvitõdi 1900. aasta paiku. Ja kõik pildi võtt Kalve Toomas üles niimuudu, et lätõs uma kolaunikuga pildi ülesvõtmisõ paiga pääle, säädse tük aigu aparaatõ kokko ja üles, sis pugõsi musta kanga ala, säädse kaadri valmis ja

käskse portreeteritaval õigõlõ paika saisma jäiä. Kuigimuudu säädse tä fotoplaadi kah paika ja jäi sis päivä vai õigõt valgust uutma. Ku õigõ aig käen oll, võtt Kalve Toomas katiku kõrras iist, tekk tuuga väiku tsõõri ja nii sekundi peräst säädse tagasi.

Et sääne pilditegemine võtt kõvastõ aigu, sis mässäs tä pil-

te ülesvõtmisõga pia terve suvõ. Autoga Kalve Toomas ei sõida, tuuperäst pidi tä iks kellelgi pallõma hinnäst järgmäste paika viiä vai sõitsõ jalgrattaga, kon suur käru fototehnika jaos takan. Kultuuritegeläse, kedä Kalve pildist, omma üle Ees-ti lajan, nii et Pärnu, Talliin ja Tartu saiva täl läbi kütüs. A suurõmb jago noist, kedä tä üles võtt, eläs iks Lõuna-Eestin.

Kalve Toomas esi eläs ja tüütäs Kanepi vallan. Täl om uma väiku ateljee, kon tä piltele perämädse lihvi and. Ka raami tege tä esi, hariligult tarvitas tä raamimatoõrjalis vanna aohamba purõtut puud. Pääle kunstnigutüü om tä ka Tartu korõmban kunstikoolin fotokunsti oppaja.

Kedä täpsembält Kalve Toomas minevä suvõ üles võtt ja määndse pildi vanaaolidsõ kaamõraga üles võttõn vällä tulli, tuud saa nätä joba näütusel, miä tulõva nädäli lõpun valla tetäs.

Võimsa võrokeelitside kavvõridõ kontsõrt. Imäkeelepääväl, 14. urbõkuul peeti Võro liinan pallodõ ülesastjidõga kontsõrt, kon valiti vällä maailma kõgõ parõmb võrokeeline kavvõr ja esitjä. Hindamiskogo valisi kõgõ vägevämbäs võrokeelitses kavvõris Kalkuna Mari «Muusi ja tsäid». Töösõ kotusõ sai Ilvesse Aapo kavvõr «Koh kuradi kotsil ma elä» ja kolmandas valiti Nedsaja Küla Bändi ettekant kavvõr luust «Insener Garini hüperboloid». Ka kullõja valõ vällä uma lemmiku – 1.–2. kotus lätõs jagamisõlõ Nedsaja Küla Bändi ja Merca vaihõl. Rahvalõ kõgõ inämb miildünü kavvõr oll «Tere, pere-stroika!» seto leelopundi Helmeakaala esitüs.

Vällä anti ka hulk eräavvohindu:

Kõgõ ilolidsõmb kavvõr – «Imäkene, kullakõ» – Ilvesse Aapo, Varblasõ Marju Kõgõ pääväpoliitilidsõmb kavvõr – «Tere, perestroika!» – Helmeakaala Põlvkundõ kõütjä esitüs – Kalkuna Mari ja Sassiku Sokid Võromaa vaim ja süämetunnistus – Pulga Jaan Setomaa vaim ja süämetunnistus – Merca «Julgõ rõnna» avvuhind – Põhjamaa Naised «Viimse reliikvia» umbõlõ hää töigõndus – Eesti Mandoliinide Orkester Eräpreemiä «Tiatri sahrvin» – Muti Sahrvin «Puutüümehe» eräavvuhind – Mileiko Martin ja Kuuba Rainer

Et huvi kontsõrdi vasta oll ettearvamada suur, juhtu nii, et nuu, kinkal piletit valmis ostõtu es olõ, kontsõrti kaema es mahu. Kõrraldaja pallõsõ noidõ käest andis.

Pildi pääl astus üles Võromaa vaim ja süämetunnistus Pulga Jaan üten Mõtsavele bändiga.

RAHMANI JANI jutt ja pilt

Jan Rahman

PAGULASED

Lavastaja: Kristo Toots
Kunstnik: Anne Prangel
Kostüümikunstnik: Piret Sootla
Muusikalinõ kujondus: Toomas Lunge

Mängvā: Inga Lunge, Ene Järvis, Kaia Skoblov, Andres Vago
Marko Mäesaar (Teatribuss), Margus Jaanoviits (Teater Vanemuine)
Kadri Laube, Silva Pijon (TÜ VKA), Veiko Porkanen (Teater Vanemuine)

Etendüse Eesti Maantiimuusõumi hoovin kell 19:00
3.08, 4.08, 5.08, 11.08, 12.08, 14.08, 15.08, 16.08, 17.08, 18.08, 19.08

Pileti Piletilevin ja Eesti Maantiimuusõumin
30. aprillini Hind 15/17€

M Ä R G O T U S

Maaka omma jalun. Seo räpp om pühendet kõigilõ Eesti Exceli-usku ammõtnigolõ Tiitrulli(r)äpp

Maaka, neo omma jalun,
peris pinnus silmän.
Kõik aig üts hädä!

Löömi, löömi risti,
maakit olõ-i vajja.
Kolimi kõik liina,
meil om tan kõik häste:
latsiaid ja kuul,
market ja kohvik,
fitnessitarõ ja eläjäaid,
kinu, post, pank.
Kõik üte megäsuurõ
katussõ all!
Hyper, super, puper,
kõik om XXL!

Liinaelu pallu,
pallu, pallu, pallu
KULUTÕHUSAMB.

Maaka, neo omma jalun,
peris pinnus silmän,
aigu näil om hulga,
tuuperäst olõki-i ime:
petisioonis kirju
õnnõ vorpva nä,
riigile vahtsit probleemõ
manu tegevä.
Kõik aig üts hädä!

Puut panti kinni!
No midä hätä!
Kats kõrda nädälin
küllä tulõ lahvka.
Piimä, saia, juustu,
sardelli, viina.
Midä viil?

ZIMMERMANNI URSULA,
kiränik

Kuul panti kinni!
No midä hätä!
Kuuli saa jo bussiga,
kolmkend verstä tsõõriga.
Latsõl aigu küländ ja
asi täl sis tahvliga
sõita maaha pääväkesest
kolm tunni viil.

Haigõmaja panti kinni!
No midä hätä!
Misjaos maakal vajja
haigõmajan sünnütä?
Egäl matsil nuka takan
om no väiku sannamaja.
Parõmb nõstõkõ hinda
eesti rahva muistilidsõ kombõ.

Löömi, löömi risti,
maakit olõ-i vajja.

Kolimi kõik liina,
meil om tan kõik häste:
latsiaid ja kuul,
market ja kohvik,
fitnessitarõ ja eläjäaid,
kinu, post, pank.
Kõik üte megäsuurõ
katussõ all!
Hyper, super, puper,
kõik om XXL!

Liinaelu pallu,
pallu, pallu,
pallu
KULUTÕHUSAMB.

Maaka, neo omma jalun,
peris pinnus silmän.
Saadas maaka mõtsa,
olnu rahu riigin,
a saa ei joht saata,
selle et ka mõtsa
inamb olõki-i-i.

E-Eestin, e-Eestin
kon egä asja jaos
om olõman ÄPP ja EXCEL.
Õga õigõ äpp miist riku-i.
Narri miist,
a mitte mehe äppi.
Ütessä kõrda ehitä,
üts kõrd lahu –
midä tiit, tii kõrralidsõlt.
Elu hõpõ, Excel kuld.
Mia är ei hädü,
saa hädümä pant.
Excelit külvät,
inemiisi lõikat.

Lille ja pärgi pallõ mitte tuvva

Minevadsen lehen olf jutt tuust, et om väega kinä, ku mehe naisipäiväl naisilõ üsätäüsi kaupä lille kinkvä.

Ütstõsõ vasta tulõ muiduki tähelepanõlik olla ja mitte õnnõ naisipäiväl, a lõikõlille kinkmise suhtõn olõ ma täveste vastapiditsel saiskotusõl. Lõikõlille olõ-i vaia kinki. Olõ umalõ mehele ütelnü, et timä mullõ noid ei tuus.

Tiiä, et taa arvaminõ tundus umbõlõ rummal väega mitmilõ inemiisile, kiä omma lõikõlille kinkmisega harinu ja esiki uutva tuud. A täämbäne aig om tõnõ, ku innembi olf.

Lille kasvataminõ om hindäette tüüstüsharu. Kõgõ suurrõmba lillituutja terven ilman omma Ameeriga Ütisriigi, Jaapan ja Holland, a järjest inamb kasvatõdas lille ka Aafrika maiõn.

Lõikõlille kasvataminõ käü küländ kipõlt ja et lilli olõ-i sõõgikraam, sõs pandas noilõ kontrolmalda hulga väetüst ja mürke. Tuu ummakõrda mõotas paigapäälisest pinda, joogivett, õhku ja kokkovõttõn ka inemiisi tervüst. Kas mi iks tiiä, ku hulga ja midä lõikõlille pääl om tsiugut? Kas nuu mürgi, midä Aafrika lille pääl tsiugutas, omma lubatu ka mi maal? Kas makõt vett ja maad, midä tarvitõdas lillikasvatõson, saanu äkki är tarvita kuigimuudu parõmbalõ, näütõses sõõgi kasvatamisõs?

Tuust om nii hulga kõnõld, et maailma makõviivaru jääse järjest veidembäs ja ilma sünnüs järjest inamb inemiisi, kiä kõik tahtva süvvä. Muiduki kulus lille ilma piten lakja-

FASTRÕ MARIKO PILT

Illus, lihtsä ja süämlik samblõ ja kanariguga är tett havvaplats Võnnu vanan surnuaian.

vidämise pääl ka hulga kütet.

Ku lilli kasusõ kasvumajan, om näile vaia kunstlikku valgust, kütet, ildamb jahutust. Võõralt maalt peri lillega või meile trehvädä sitikit, midä inembi es olõ. Mia tuu lillikene sõs iks tegelikult masma lätt?

Mõnõ mu sõbra omma lõikõlilli nimetanü koolnus lillis. Koolnu lilli mant olõ-i väega pikk tii koolnu inemise ja matitsidõ manu. Olõ iks imehtänü, et matidsilõ mindäs nii suuri lillipuntõga. Et inemise kulutasõ koolnu inemise pääl kokku viil nii hulga rahha. Kas kadunukõsõl tuust inamb midä om?

Nojah, niiviisi om alasi tett, sääne om traditsioon, austus, või-olla esiki staatusõ küsümüs (et avvustõt inemine saa inamb lille umil matidsil?). A nuu elävä lõikõlilli külmäse talvõl säälsaman är ja kunstlilli omma jälki mi keskkunnalõ hädäs.

Ärke saagõ võlssi arru: muiduki mi piämi austama kadunukõisi, a äkki mõtlõs

vällä määntsegi tõistsugutõ avvustamisõ viie vai sõs veidü keskkunnasõbralgumba moodussõ. Tan olõs mi lillega tegelevile firmadõlõ vahtsõnõ välläkutsõ: kõgõst paikligust kraamist tetä lillisäädit, midä olõs illus matidsilõ viiä.

Ja ka muul aol võissi inemise havvaplatsõ iks kõgõ luidusliku ja paikliguga ilusas tetä. Näi ütškõrd Võnnu vanan surnuaian väega ilusat havvaplatsi, miä olf sügüsedel aol samblõ ja kanariguga är tett. Lihtsä ja süämlik.

Sünnüpäiväle või jo minnä ka potililliga, ku iks nii väega tahat talvõal lille osta. Matidsilõ minti kah vanast alpikannipotiga. Mi hindä aiandi omma jälki naanu alpikannõ kasvatama. A suvõl võta lille uma pindre päält, korja mõt-sast vai kraaviperve päält. Tulõ odavamb rahakotilõ ja keremb keskkunnalõ!

FASTRÕ MARIKO

Munapühi pääl mõtõldõn

Munapühi pääl märken tulõ miilde üts lugu vast 30 aasta iist. Meil koton värviti iks munnõ sibulakuuriga. Suur alumiiinpott panti puupliidi pääl, sinnä sisse vesi ja hulk sibulakuuri. Ku tuu vesi olf kõvastõ kiimä lännü, panti hulga munnõ sisse ja keedet iär. Mõnikõrd panti muna üten sibulakuuriga ka marli sisse ja sis kiivähe vette. Niimuudu saiva kirivämbä muna, muidu olli küländ üttemuudu kõlladsõ.

A ütökõrra tulf munapühi aigu meile küllä üts esimuudu miis. Tä olf vangin istnu ja päält tuud tsipa andsak, käve müüdä küllä ja olf egä kõrd hindäle vahtsõ ammõti vällä mõtõlnu. Seokõrd olf tä kunstnik ja nõudsõ valgit keedetüid munnõ. Ku muna käen, võtf kunstnik vällä viltpleiädsi ja joonisf munnõ pääl pil-di soest ja jänesest, õkva nigu multifilmin «Nu pagadi!».

Muna olli ilosa. A ku mi mõnõ päävä peräst noid kuurma naksimi, et är süvvä, tulf vällä, et viltpleiäts om munakoorõst läbi lännü ja muna seest kah är värvnü. Säändsit es julgu süvväki.

Sibulakuuriga värvü munnõ täämbädseni. Vildikaga ei olõ inamb pruuvnu. Nii om naidõ hullõ inemiisi üleskitetüisi moodu-asjuga – ega nuu püsümä ei jää. Jääse iks vana ja ärproovitu.

RAHMANI JAN,
Uma Lehe päätoimõndaja

UMALEHT

Tulõ vällä egä katõ nädäli takast neläpäävä.

Toimõndusõ aadrõs: Tartu 48, 65609, Võro liin

E-post: info@umaleht.ee, tel 78 222 21

Kodoleht: umaleht.ee

Molovihk: facebook.com/umaleht

Päätoimõndaja: Jan Rahman, tel 56 922 841
jan@umaleht.ee
Abitoimõndaja: Kaile Kabun, info@umaleht.ee
Keeletoimõndaja: Laivi Org, laivi.org@wi.ee
Latsinuka toimõndaja: Mariko Faster,
latsinukk@umaleht.ee

Uma Lehe toimõndusõ kolleegium:
Tiia Allas, Külli Eichenbaum,
Aapo Ilves, Kaido Kama,
Ülle Kauksi, Rainer Kuuba,
Evar Saar.

Välläandja: SA Kultuurileht, kl.ee

Tellmine: Express Post AS, tellimine.ee, tel 617 7717

Rumeeniä raport

Üten perrega mõnõs aos Rumeeniä päällina Bukaresti tüüd tegemä kolinu Võromaa miis EPLERI RAIN kiro-tas elost, tüüst ja mõttist puultõist tuhat kilomeitret lõuna puul.

11. kiri. Mille minnä õkva, ku saa ka tsõõriga!

Ku mu esä olõs 1980. aastil mõnõlõ sõbralõ ütelnü, et tä piät Tartost Taľnalõ sõitma, a lätt läbi Võro liina, selle et sis tulõ reis odavamb, olõs sõbõr tä hääľ juhul vällä naarnu ja halvõmbal juhul mõtõlnu, et vast lätš eelmädsel pää-väl pido tsipa pikembäs. A täämbädsel aol linnukiga reisen või sääne pää pääl kää-net loogika häste tüütä.

Meil Rasmus Kõuga om vaj-ja keväjä kõrras kodomaal käv-vü. Om asju, miä aia tahtva, ja poig nõud, et saanu vai puul päivägi armsas saanun Sõm-mõrpalõ latsiaian olla. Vannu sõpru nätä ja oppajilõ vällämaa uudissit kõnõlda.

Bukarestist Taľnalõ õkva linnada ei saa. Kongi tulõ vahepääl maa pääl tulla ja linnukit vaihta. Väiku kahjat-susõga tulõ tunnistä, et hädä ei olõ Rumeeniä, a Eesti pääimise linnujaama vähät-sin õkvaühendüisin. Buka-

resti linnujaam olf minevä aasta üts suurõmba vahtsidõ ühendüisi numbrõga taiva-värehtiid Euruupaan.

Ütel õdagul naksi reisi plaan-ma, kai hindu ja sõidutsihte mitmõ internetilehe päält. Kõgõ kipõmb ja odavamb om siiämaalõ olnu linnada kas läbi Viini vai Varssavi. Seokõrd jäi kogõmada silmä, et Maltalt saa õkvalinnukiga Taľnalõ õnnõ 30 euro iist. Õkva karas päähä küsümüs, kuis Bukares-tist Maltalõ saa. Tulf vällä, et õkvalinnukiga ja 40 euro iist. Kildamängust olf puudu viil üts tükk – üümaja Maltal. Kats üüd katõlõ mehele 80 eurot ja olkõ terve! Kõik kokko mullõ ja pojalõ 220 eurot. «Õkva» Bukarestist Taľnalõ linnatõn olõs kõgõ odavamb variants masnu 280 eurot.

Säänest võimalust om pallõ keremb tarvita, ku timäst arvo saia. Otsus sündü kipõstõ ja seo tähendäs, et käümi koton, a vahepääl puhkami kats päivä Maltal.

*Pe curând!**

* Näemi pia! rumeeniä keeli.

Mõtõlus

Kirota mass nii, et miilde jääs

Võta iks raamadukogost raamatit lugõmisõs ja kae, et parhilla um meil väega pallõ kiränikkõ. Jõvva ei näid inamb nimme pite meelengi pitä. Jääs jo sääne tunnõ, et kõik, kes kirota mõistva, umma jo kirä-nikus saanuva vai tahtva saia. Ma esi mõtli niisama, et elo um iks nii huvitav, et nakka vai esi kah kiroutama. A kas um mõtõ?

Ku ma loe naid vahtsit raamatit, vahtsidõ kiränigõ kiro-tõduisi, sis lõvvä, et mõnõ umma peris hää. A pallõ um iks säändsit, mis nakka-i väe-ga kõnõlama. Põhilidsõ umma-va katski lännüvä elo, petmise, ja nigu nüüt muudsan keelen üteldäs, kõrgpere luu. Tuu um jo väega harilik. Olõ-i säält midägi hingele.

Üteldäs, et ku raamadu läbi loet ja tükü ao peräst inamb ei mälehtä, millest sääľ juttu olf, sis olf kehv raamat.

Vanastõ olf kirotajit veidemb ja nä jäivä iks miilde kah. Võ-tami kasvai Tuglasõ. Täl olli-va säändse luudusseletüse, et tundsõt õkvalt, nigu olõssi esi välän saisnu ja Eestimaa illo kaenu.

A no viisi ei kiäki nii kirota. Elo um taa raha jahtmisõga nii kipõs aetu, et olõ-i aigu luu-dust nätä muido ku auto aknõst vällä kaiõn. A midä sa nii näet?

Vai Tammsaarõ ja timä võit-lusõ luudusõ ja naabriga. No naabriga viil viitsis mõni maad jaka, a luudusõga joba vähämb.

Vai Vilde, kes kirof vaesidõ ja rikkide vaihõlidsõst võitlu-sõst, asumisõlõ saatmisõst ja tüürahva rassõst elost. Nüüt inamb ei mälehtedäki tuud aigu. Vana kaosõ är ja nuuri tuu inamb väega ei huvita.

Ma saa arvo külh, et maailm um muutunu ja egäüte jaos kät-te saia. Kõik mõtlõsõ suurõlt ja tahtva esi kah suurõ olla suu-rõn maailman. A es tohtnu iks mi väikeist Eestit ja eesti kiilt kah är unõhta.

Ja ku ti tahati olla suurõ ki-ränigu, et ti teossit ka saa ja mitmõsaa aasta peräst loetasi, sis iks kirotagõ suurõlt, nii et miilde jääs.

URMI AILI

Kas süük võinu olla tsärre?

Ku imäkeelepäävä kotsilõ pe-rämädsest Umast Lehest loi, sis tulõ üts asi jäl miilde.

Olõ jo pia aasta aigu nii hindäette märgotanu, et ta-hassi ütte sõnna võro keeli tõistmuudu üldä, ku sõna-raamatuh om. Süü hää mee-lega süüki, koh om seeh tšilli ja midä eesti keeli kut-sutas *terav*.

Kukkiviisi tulõ esihindäst säändse sõõgi kottalõ hoobis sõna «tsärre». Olõ tuust üttele sõbrale jo mitu kõrd kõnõlnu. Ja eesti keeli *teravus* olõs sis «tsärehüs».

Kas es võinu tuu nii olla? Om seo tõtõst vahtsõnõ sõna? Sõnaraamatuh olf midägi sin-näpoolõ, a mitte peris seo.

MUSTA RIIVO

Sepp sai tükü keväjät pildi pääle

RAHMANI JAN

Rõugõ sepä Reemanni Piitre vasara alt tulõva päämidselt kirvõ ja muu palkmaja ehitämises tarvilligu tüüriista. A perä-mädsel aol om Piitrel tekkünü sääne hobi, et ku mõni sillembä teräga kirvõs valmis saa, tege tä tuust pildi, kon pääle kirvõ ka muud põnovat pääl. Nigu näütuses seo pilt, kon kirvõterä pääl peegeldüs tükükene keväjäst Võromaad.

«Kirvõ pind ei piäki nii sille olõma, a mul ei olõ keerulinõ naid niimuudu tetä. Ja ku pind om sääne illos, sis mullõ miildüs vahepääl vimkaga pilte tetä.» seletäs Reemanni Piitre.

Pildistämist ei olõ Piitre opnu ja uma pildi tege tä telefoniga. Krutskiga pilte tegemine sai alostusõ niimuudu, et tä võtf ütškõrd valmisäänut kirvõst üles, a pildistäjä näpu jäivä kirvõterä peegeldüste. Sis nakaški tä rakurssi kaema ja avast, et saa tetä pilte, kon kirvõlõ lisas muudki pääl.

Säänsit pilte pand Piitre Mošovihku (Facebook) üles. Tsipa iks ka tuu peräst, et umma tüüd tutvusta. «Kes tuu muu iks pini handa kergetäs, esi piät hoolõn olõma. Ja mõni kundõ om tulnu kah Mošovihu kaudu,» seletäs tä.

Sääl Mošovihun om üts riikevahelinõ kirvõfoorum, kohe ei lubata panda muid pilte ku õnnõ kirvist. Mässumiilne Rõugõ sepp nakaš sinnä ummi pilte üles pandma ja kirot pildi ala tuu, midä kirvõterä peegeldüsest nätä saa. Nii ommaki täl sääl

REEMANNI PIITRE PILT

Pilt, kon kirvõterä pääl peegeldäs keväjäne aig. Säänsit krutskiga pilte tege Reemanni Piitre uma telefoniga ja pand internetti üles. Mitmõ kirvõpildi, kon muudki pääl, omma varrampagi helevüst tekütänü.

foorumin üllen esimuudu nim-miga pildi. Üte peegeldüse pääl om nätä tsiklit, pildi allkiräs om: «Ma tiä, et tan ei või muid pilte näüdätä, a minno ei huvita, ma näütä teile iks umma tsiklit.»

Päält tsikli om tä niimuudu näüdänü ka uma grillikua vanna maakivisaina, savvusanna, vanna kõivu ja no sis tükükeist keväjät. Piitre piltel lätt kirvõfoorumin nii häste, et kolmõl kõrral om timä tett pilt olnu sääl ka tagapõhja-pildis. Tuu om suur au ja tuud suurt tagapõhja-pilti vahetõdas egä kolmõ-nelä päävä takast vahtsõ pildi vasta vällä.

Kõik kirvõ pildi pääle ei saa «Kirvit tii ma nii pallo, et kõiki ei jõvva pildistä,» jõud Piit-

re jutuga uma põhitüü mano. Palkmaja ehitämise man tarvilliidsi tüüriistu tehassõ ei tii, noid tegevä õnnõ sepä. Piitre tege tüüriistu päämidselt Soomõ ja Norra hulgiteljile.

Põnnõv om tuu man, et egäl maal omma esimuudu ehituskombõ ja tüüriista kah tsipa esimuudu. «Omma Soomõ tüüpi kirvõ, Norra tüüpi kirvõ, Ameerika tüüpi kirvõ, Rootsi tüüpi kirvõ. Üts ja sama tüü, a tarvitõdas esi suurusõ ja esi kaaluga kirvõst,» kõnõlõs Reemanni Piitre.

Kokko om esi sorti kirvit, midä Piitre tege, uma 20–30. Täpsele tä näid lugõnu ei olõ. Keväjäpildi kirvõs om Soomõ tüüpi tüüriist. Säändsega tahvitõdas palkmaja saina sirgõs.

RAHMANI JANI PILT

Sepp Reemanni Piitre uman sepikuan kirvõst tegemän. Vasara käsi liigus nii kipõstõ, et tuud om esiki pildi päält nätä.

Vana pilt kõnõlõs

PILT OM PERI VANA-VÕROMAA KULTUURIKUA MUUSÕUMIST

0-numbrõga massina

1929. aasta urbõkuu lõpun võtf Eesti Vabariigi Riigikogo vasta jõuvankridõ säädüse, mink perrä pidi auto olõma tähüset mustõ registriirminummõrdõga, kon valgõ tähe ja numbrõ pääl. Numbrõ pääl olf maakunna tunnismärk, Võromaa auto olli tähüset numbrõga 0.

Numbriid naas vällä andma maavalitsusõ teie- ja tehnikaosakund. Päält autidõ ja tsiklide olli numbrõ ka peräkäro jaos, voorimihi sõiduriistul ja jalgrattil. Säädüsen olf ka nõudminõ, et juhtmisõ lupa ei anda inemiisile, kink kotsilõ om põhjõndõt teedüs, et näil omma halva elokombõ, miä võiva saia ohtlikus jõuvankri juhtmisõ man. Kõgõ halvõm-

bas elokombõs peeti viinavika.

1931. aastagal tei vele Heiteri Hans ja Richard uma veofirma. Edimält olf näil kats massinat Ford A nummõrdõga 0-51 ja 0-54. Veeti kõkkõ: jahhu, villä, linna, palkõ, laudu, rüüpit, olt jm. Ku sõidõti kuurmalda, olf mõnikõrd tõõsõ auto nõna aet edimädsõ auto kasti, et pendsiini kokko hoita. 1935. aastagal ostõti mano Studebaker 0-101 ja paar aastakka ildamba Võromaa kõgõ pikembä veokastiga Volvo 0-235. Täambädsõ pildi pääl ommaki Heitseri Hansu ja Richardi veofirma auto Studebaker 0-101 ja Ford A 0-51 linakuurmidoğa Põlvan.

RUUSMAA ARTHUR,

Vana-Võromaa muusõummõ päävarahõtja

Talv tulõ hindä säläst maaha raputa

VEEROJA EDA

Mooska talo pernaanõ

Keväjädsel püürüspääväl, ku päiv ja üü täpipäält ütepike omma, om hää aig talv hindä säläst maaha raputa. Pääle nakkas teküs väläholõki aig. Mis tuust, et meil Haanih om püürüspääväl viil harilik talvõpäiv.

Ummõtõ om päiv, ku tedä om, joba lämmi ja inemise maalõ käär musta leibä kivi edimäidsist häitsvist lillest. Pääle nakkas viläline aig, näpu jo tahtva maad kumpama ja

midägi maaha istutama. Mul omma edimädsõ kasvu jo üles tulnu ja ümbre istutõdu!

Ma võta hindäle ao mõtsa minemises. Kaudimäel hoitva mehe suurõmbat tuld ja sinnäki lää õdagu, a umma orgo tii väiku tulõkõsõ, palota talvõ lõpõtusõs är talvidsõ tarvitõdu sannaviha.

Lõvvät sakki ao mõtsa minemises? Vii sis imäkesele maalõ käär musta leibä kivi pääle, kraabi lättele tsipakõsõ hõpõt ja tsorista tulõlõ lonksukõnõ kangõt, kõüdä puiõ

pääle langu. Pikki ja ripvit. Rohiliidsi, kõllatsit ja valgit – tuulõlõ mängi, et tulnu rõõmsa kevväi. Karmanni tsuska pakikõnõ pähkmit ja nutsuta näid – sääst jo nõsõski vahtsõnõ heränemine!

Unõhta talvõ pümehüs, rassõ mõttõ ja vaiv. Astu julgõlõ ja helksäle keväjähe. Õnnõ, rõõmu ja tärknemise, helesinidse taiva ja 100 rohiliidsõ värmi alatoon riikast ilma! Lupa hindäle unistamist ja julgiti mõttit. Om tärknemise aig.

VEEROJA EDA PILT

Timahavanõ keväjäne püürüspäiv Kaudimäel: talvast satas lumõsalbit.

Ilmahulgu

Perämädsõ paar aastat maailma pite ümbre rännänü MUSTMAA ULVI kirotas, miä om lajan ilman silmä jäänü.

Munapühi aigu võit pessä saia

Ku Eestimaal käävä egäsu-gudsõ sandi ümbre sügüse, sõs Soomõn võit näid trehvädä lihavõttõ aigu. Sõs omma lihavõttõnõia liikman – rät pään, nägu är määrit ja sulgiga chitü pauossa peon.

A nigu Eestin jääs Märdis-Katris-käumine muudku vähämbäs, niisama om lihavõttõnõiduga Soomõn kah.

Nõia ähvärdäse vitsuga nüheldä ja kerjäse magusat kraami. Nigu mi Märdel om kimmäs värk tuu, et piät laulma, kuis varba külmetäse, nii om lihavõttõnõiul kah uma salm.

*Virvon varvon
tuoreeks terveeks
tulevaks vuodeks
vitsa sulle
palkka mulle*

Ku eestläse käest küsüt, mis munapühi aigu Eestimaal tetäs kah, saat kimmäle vastussõs munnõ värvmise ja koksmisõ. Ku suumlasõ käest küsüt, sõs tuu ütles õnnõ üte sõna: «Suklaamunat!»

Ja ku suumlanõ om saanu vähä aigu mõtõlda, sõs ütles viil tõsõ sõna kah: «Mämm!»

Suumlasõ suklaamunat omma säändse muna, mil-lõlõ om ümbre peris ehtsä kanamunakuur, a seest om kõik puha sokolaati täüs. Noid müvväs üte- vai kuvvõkaupa ja nuu viimädsõ nägevä vällä nigu peris kanamunakarbi.

Säändse muna mõtõl vällä Karl Fazer joba aastal 1896, nii et peris mitu põlvõ suum-laisi om Mignon-munnõ pääl üles kasunu. Mignon-munnõ tegemine om puhas käsitüü ja kuimuudu saa muus kumpveki sisse vai sokolaat kanamuna sisse, tuud näütäs peris ilosalõ Fazeri kodoleht. Ja är peläku, et sa arvu ei saa – jutt om piltega poolõs.

Suumlasõ männ om leeväsupi muudu makus-süük, õnnõ tettü om männ rüajahust ja om tük maad rammusamp. Mämmi süväs kas vedelä vatukoorõ vai vaniljekastmõga.

A Norran omma inemise hoo-bis imeligu – sääl lahendasõ kõik lihavõttõ aigu mõrvalugusit. Telekanali tegevä tuus aos krimkasid täüs eriprogrammõ ja eski piimäpaki omma mõrvamõistatuisi täüs.

Tõsõst külest jälki omma norraka peris normaalsõ, ku võrdlõlõ filipiinlaisesiga. Sääl om nii, et õkva nigu kerigukellä lihavõttid kuulutasõ, haardva vanõmba latsi perrä ja nõstva nuu üles. A mitte nii, nigu sa prõlla mõtlit – latsõ nõstõtas üles päädpite! Arvatas, et sõs kasussõ parõmbalõ...

Soomõn võit vitsu saia, Poo-lan peetäs vii- ja Bulgaarian munasõta, Norran loetas ohvri üle ja arutõdas, kiä sõs õks süüdü om – mullõ peris miildüs taa mi tasalik koksmiõnõ...

Minevädse suvõ perämäne reliikvia

KUSLAPUU KAISA

Tahtsõmi üten kõrvalidsõn tarõn remonti tetä. Tapeedi vahetimi joba är, järgmädses pidi vahtsõnõ pörmand saama.

Tuu jaos olf vaia tarõ kraamist tühäs tetä, a üte saina veeren saisõ suur anomidõ ja raamatidõga puhvetkapp. Tiidsemi, et ku koskilt jääs üle mõni hää pappkarp, sös tulõ taa kõrvalõ panda – hää midägi sisse pakki, ku kappi vällä viimä naatas.

Tuuperäst sai sinnä tarrõ viiidü ka üts verrev kimmäst kartongist saapakarp, kohe olf suuri tähtiga pääle kirotoit «Marco Tozzi». Karp sai sõ pedäjädse tabureti pääl, kõik aig silmä all, ku tarõst läbi lätsit. Egä kõrd olf hää miil: taha saat jo peenem-bit morsiklaasõ aolehe sisse mässä. Vai sös vallaliidsi fotosit ja postkaartõ, midä är ei taha visada.

Üts õdak käve sääl tarõn, et kuiovit rohohainu kokko korada ja purkõlõ panda. Sös jäi tuusama Tozzi jäl silmä. Tahtsõ tiidä, kas hää hoitu karp om õks tühi vai peräkõrd olõ joba sinnä midägi muud pandu.

Võtsõ kaasõ päält ja tuu, mis mullõ säält vasta kaiõ, olf nigu kallõrdunu kemmerg! Es mõista toolõ pruunilõ ollussõlõ muud nimme anda. Sös karaõ päähä, et ku

REIMANNI HILDEGARDI TSEHKENDÜS

sügüse edimäst kõrda üükülmä lubasi, habisi kasvomajast kõik rohilidsõ tomadi üten ni panni tarrõ ja sahvriõ perrä küdsä-mä. Tomadipunnõ olf pallo ja kõva kausitääs jäi viil üle – kül olf hää miil, et nii parralõ mahutu sinnä itaalia nimega karpi! Sös olõ es tuu puhveditühendamine nii aktuaalnõ.

A tuust tomadiuputusõ aost olf joba küländ aigu müüdä lännü, nii et vilä olliva kõrra-

ligus sahvrtis kokko mädänü. Püüdse sös tuud pessä üles nõsta, a õnnõ karbi raam jäi peio. Ku kiäki olõs sös pilti tennü, olõs hää aasta aidnigu foto saanu: National Geographicu raam viil päälekauba ümbre! A tuu olõ es kõllanõ, nigu egäl puul Maarjamaa mäekuntõ pääl, a verrev.

Tõie sös tabureti küüki, et ätiguvuiga üle mõska, a tuu reliikvia olf hinnäst nii kimmält

kergo külge imenü, et puh-tas es lääki. Homunkulus olf läbi pedäjädse pingipõha pia juuri ajama nakanu. Taburet ja tomat olliva ütes saanu! Nühkse ja nühkse, taburet jäie päält õks hahas. Panni sös tä pliidi mano kuioma. Ku miis õdaku tarrõ tullf, näkse ta hahka haadunut pinki ja küsse, mis taburetil viga. Ütli sös, et jäie kavvas pääle istma.

Suurõmb mõtõ, ku pää võtt

Loe lehte ja mõtlõ. Poodõn ollõv suur kriis, teenindäjist om puudus ja kehv palk inemiisi tüüle ei meelütä. Nojah, Eesti poodi omma väega suurõ, Eestin om inemiisi nii veidü, et kõik rahvas mahus ütte puuti är. Indian olli supõrmarkõti säändse 40–60 ruut-

RUITLASÕ OLAVI, väiku poodinkäüjä

meetri pääl poodi, Indian om inemiisi 1 millard. Õkva käve Londonin, terve liina pääle om kats suurt hüpermarkõtit, ülejäänü omma mi mõistõn väiku poodi. A inemiisi om 9 millonit.

Mitu hüpermarkõtit om Taifnan veidemb ku poolõ millo-ni inemise kotsilõ? Õks om. Mitu supõrmarkõtit om Põlvan ja Võrol, ku rehkendä, et Põlvan eläs 9 543 inemist ja Võrol 12 367? Hää mitu.

London, vastapite, om suuri keskuisi ja puutõga piiri pidä-nü. Teno toolõ omma uulidsa-veere huvitavit väikeisi puutõ täüs ja egäl puul käü elo ja toimõndaminõ. Meil omma väiku poodi ja uulidsakaubandus sama häste ku är häotedü, uulidsa omma tühä ja eestluse elojõudu näet õnnõ Stockman-ni ullõl päivil.

Kuis tuu hüper- ja supõrmarkõti asi tüütäs? Ehitedäs supõrkeskus, pandas kõvva rahha alla. Sös renditäs pinna hingehinna iist puutõlõ vällä. Kaupmiis taht sammamuudu

tiini. Rendiora persen, tulõ täl hinna üllen ja palga madalal hoita. Tulõmis om orapidamine, pikembän plaanin sandis tett tüütegijä, ja ega tarvitaja jaos, kiä kõik tuu mängu kinni mass, kah pilt väega õnnõlik ei olõ. Ma kirota seod luku Rocca al Mare

keskusõ kõrval olõvan pilvelahkjan. Ku konditsioneer saisma pandnu, võinu koskilt korõmba kõrra päält vana Ossinovski kõhimist kullõlda. Ku täl parajahe kõhä olõs. Too tollõs, Ossinovski tege tan tüüd, a parhilla om kell 11 pääväl, om tüüaig ja om nätä, et keskusõ saisuplats om silmini autit täüs. Päävä pääle lätt viil hullõmbas! Inemise, hulga-viisi, ei tii tüüd, ei tii muud, ku eläsegi kaubanduskeskuisin. Keskusõn om lämmi ja valgõ ja keskusõ ussõ takan om 365 päiva sitta ilma aastan...

Ku olnu mu tetä, ma lõpõtanu säändse asä är. Pandnu poodi kinni ja autidõ saisu-platsi pääl vormistanu kõigilõ inemiisile tüüluusi.

Kaubanduskeskusõ om üts asi, tan mõtõldas millegiperäst kõik aig suurõmbalt, ku pää võtt. Ma usu, et ku kunagi piäs küsümüse ala tulõma rahvapilli valiminõ, sis valitas tuus akordion. Akordion om suur ja mitte ütegi tõsõ pilli seen ei olõ nii pallo tühjä õhku.

Tossu Tilda pajatusõ

Mäsu magalan

Liinamäele eriinternaatkuuli saadõti säändse latsõ, kinkal koolioppus lätõ väega vaivalidsõlt. Pää es võta, a olf õks sulaselget laiskust kah. Haridust tullf jo kõigilõ anda. Tuust Liinamäe koolist kõnõlõski täambäne pajatus.

Poiskõisi tarõn olf kõik rahu-linõ, Nika ku sinnä panti väiku Kasaritsa poiskõnõ. Ütel keväjähummogul kaksõ tuu poiskõnõ magalan seldsiliidsi päält tekke, esi hõiksõ: «Tulkõ üles, päiv jo suurõn korgõn!» Tarõseldsilidse es saa unidsõ päägä edimält arvu, mille näide magamist segätäs. Kell olf kõgõst puul säidse... Urbõkuul lätt tõtõstõ väega varra valgõs ja tüüd rühkvän taloperren olli kõik, ka latsõ, hummogu jalgu pääl. Poiskõnõ tiidse, et tä aja õigõt asja. Tuuperäst es tii nummõrd, ku «hoolõ» iist sai mõnikõrd teno asõmõl kolaka vasta pääd.

Pia nelikümmend aastat om müüdä lännü. Liinamäe koolimajagi ei olõ inämb. Poiskõsõ-maida kah suurõs kasunu. Kas näil meelen om Kasaritsa poiskõsõ koolitus? Pääasi, et umma ello maaha ei maka...

Kuis ilosalõ veini küssü

Umaaigsõn Linda kolhoosin tetti puuviläveini. Inne olf kolhoos kandnu Lenini nimme. Tuud veini sai sõõgipuutõst kah osta. Hää mekiga rüube ja es massa pallo nigu margiveini. Linda kolhoosi veini osti häämelega kõik.

Üts krutskiveli lätõ veinileti viirde ja küsse makõ helüga: «Pallõsi üts Linda Lenina pissar.» Tälle miildü asjulõ umma-muudu nimmi anda. Inämbäle sai tä sõimada. A tuu müüjä naaraaf lahkõlõ ja and küsütü pudõli. Ku iks mõistat ilosalõ küssü, olõ-i mõtõ kuvalt suud pruuki.

Kos hädä kõgõ suurõmp, säääl abi kõgõ ligemp

Ma kuuli raadiost, et Võrol paar nädalit vallalõ olnu rohopuut pantas jälki kinni. Säälnaatas vahtsõst ümbre ehitä-mä. Targa inemise päällinahavasti, et egäh apteegih piät olõma ka sääne tarõ, kos aptiikri saa inemiisile vaksiini-süsti tetä.

Plaan om väega hää. Õnnõ tuust ei saa ma arvo, kuis sös nüüd või aptiikri ka tohtrit

mängi. Minevaasta muust es kõnõlda, ku et väiku apteegi ei tohe rohtõgi müvvä, selle et näil olõ-i nii targa aptiikri.

Kas vaihõpääll omma roho-kaupmehe targõmbas saanu ja võiva kõikilõ süsti tetä?

Ku joba sääne plaan om, olõs viil parõmp, ku apteegile tetäs üts tarõ ka tohtridõ jaos. Sös olõ-i inemiisil inämp toht-rimajja vaia minnäki.

Tohtri võtt õkva apteegist riiali päält roho, pand tagaotsa pritsi är ja saatki rahuh kodo minnä.

MUDA MARI

Puhka rahun, hää sõbõr!

Säinasti Asta sündü hingipääväl ja lätõ är imäkeelepääväl. Noil päivil om timäst kõnõldõn märgiline tähendus.

Maatütrik Asta naas väega noorõlt rassõt maatüüd tegemä. Kõkkõ tekä tä hingega. Olkõ majandin eläjit tallitadõn, ummi latsi kasvatadõn, tüü ja latsi kõrvalt Väimälän zootehnikus oppõn, pääle kuundamist talumajapidämist arõndadõn, pensionipõlvõn kirätüüd teten. Inemine, kes eläjist ja latsist huul, ei saa ilmangõ olla halv. Asta andsõ elo viiele latsõlõ, näist neli – kolm poiga ja tütar – sündü abielost Ennoga. Nii et Asta olf viiekõrdnõ imä, 16kõrdnõ vanaimä ja 13kõrdnõ vanavanaimä. Määne rikkus!

Elo sundsõ sakõstõ elopaika vahetama, Peri külä Põlvamaal jäi perämädses. Sääli eli Säinasti 2005. aastast. Tuust aost pääle olõ ma näid tundnu. Nä mõlõmba olli virga kirätüü tegijä nii Umalõ Lehele ku Eesti Rahva Muusõumilõ, Asta talurahvamuu-sõumi välläandilõ kah. Asta olf sündünü, koolin käünü ja tüüd alustanu Mulgimaal, ummõtõ es jää tä võro keelega hättä. Timä juttõ lugõdõn es saa mitte tõsisõs jäää. Tä mõistsõ egäst olukõrrast nalaterä üles lõüdä. Nalaviskaminõ om jo umaette and, midä egäleütele ei olõ antu. Uma mehe Enno kotsilõ üteli Asta: värsisepp. Pikä luulõtu-sõ, mis Enno olf kirotanu kallii abikaasa mälestüses, sai Asta üten rahupaika.

Seo keväja edimädsel pääväl saadõti üts väärt eesti naanõ Rosma kalmuliiva ala puhkama. Keväjäne olf Säinasti Asta olõminõ kah – pääväpaistõlinõ ja lämmi.

VALPRI LIINA

SÄINASTI ASTA (2.11.1945 – 14.03.2018)

Maolda nali

Mõni nali om nii maolda, et aja peris naardma. Toimõndaja om üte säändse siliä vällä valinu.

Sugulasõ mualumbin

Naanõ ja miis sõitva auton, tüütse. Jõudva üttele kül-lä, kon kats tsika püherdäse mualumbin. Tülü om nii suurõs lännü, et naanõ näütäs tsiku pääle ja ütles:

«Kae, nuu omma su sugulasõ!» «Kae, ommaki!» jääs miis nõuhtõ. «Nuu omma mu ämm ja äi.»

Latsilõ

Vastus saada' üte nädäli joosul meiliaadrõssi pääle latsinukk@umaleht.ee vai postiaga: Uma Leht Tartu 48 65609 Võro.

Vastussõ mano panõ' kirja uma nimi, vannus ja kimmähe ka postiaadrõs.

Vastajidõ vaihõl loositas vällä võrokeelitsit latsiraamatit vai plaatõ.

Latsinukka tugõva' Võro Instituut ja Võro selts VKKF.

Minevä kõrra vastus:

1. OPPAJA; 2. TOHTRI; 3. AIDNIK; 4. POLITSEI; 5. PEKRI; 6. MÕTSNIK.

Avvohinna saa KAMBEKI KIRKE MAI (7) Urvastõst Kõlbi küläst.

Avida' jänessel lõüdä' tii oosõni (urun). Rohilidsist värtist päsas tä sisse, a verevist mitte.

Jänës korjas nii õkvatii ku ka kõrraltele päält munnõ ja pörknit.

Mitu munna ja mitu pörknast om jänessel, ku tä kodo jõud?

SAARÕ EVARI TSEHKENDÜS